

ICT-sektorin työttömyystilanne Pohjois-Pohjanmaalla

Jarkko Pietilä

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

30.4.2015

Taustaksi

- ICT-sektorin määrittäminen perustuu vahvasti valintoihin mitä aloja, luokkia tai ryhmiä siihen sisällytetään. Kyse on klusterikokonaisuudesta, johon kuuluu mm. teollista suunnittelua ja tuotantoa, koulutusta ja tutkimusta, useita yksityisiä palveluja (esim. kauppa, lukuisat asiantuntijapalvelut), julkis palveluja ja huolto- ja korjaustoimintaa.
- Ammattilähtöisessä tarkastelussa ulkopuolelle on jätetty perinteiset media-alat. Mukana on sähkö- ja elektroniikkateollisuuden ammattiryhmiä. Ne tarjoavat työvoimaa ICT-sektorille – tarvittaessa muunto- ja täydennyskoulutusten kautta.
- Työttömyystiedot perustuvat TE-hallinnon työnvälitystilastoihin.

Yleistä Pohjois-Pohjanmaan työttömyydestä keväällä 2015

- Vuoden 2015 alkupuolella on **kuukausittain n. 29 000 työtöntä työnhakijaa**. Työllistymistä edistävissä palveluissa on 10 000 työnhakijaa.
- **Maakunnan työllisyys on heikentynyt tasaisesti viime vuosina**. Työttömyys on kasvanut kaikissa seurantaryhmissä ja maakunnan työttömyysaste pysyttelee kuukausittain noin 2 prosenttiyksikköä yli kansallisen keskitason.
- Monilla aloilla lomautuksia on käytetty keskeisenä sopeutustoimena.
- **Alueellisesti tilanne on vaikein Koillismaalla, Oulun pohjoispuolen kunnissa ja Oulussa**.
- **Heikentynyt työllisyys koskettaa lähes kaikkia aloja**. Viimeisen vuoden aikana on akateemisten työttömyys kasvanut entisestään. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleista yli 70 % asuu Oulun seudulla.

ICT-sektorin* yritystoimipaikat 2008-2013 Pohjois-Pohjanmaalla

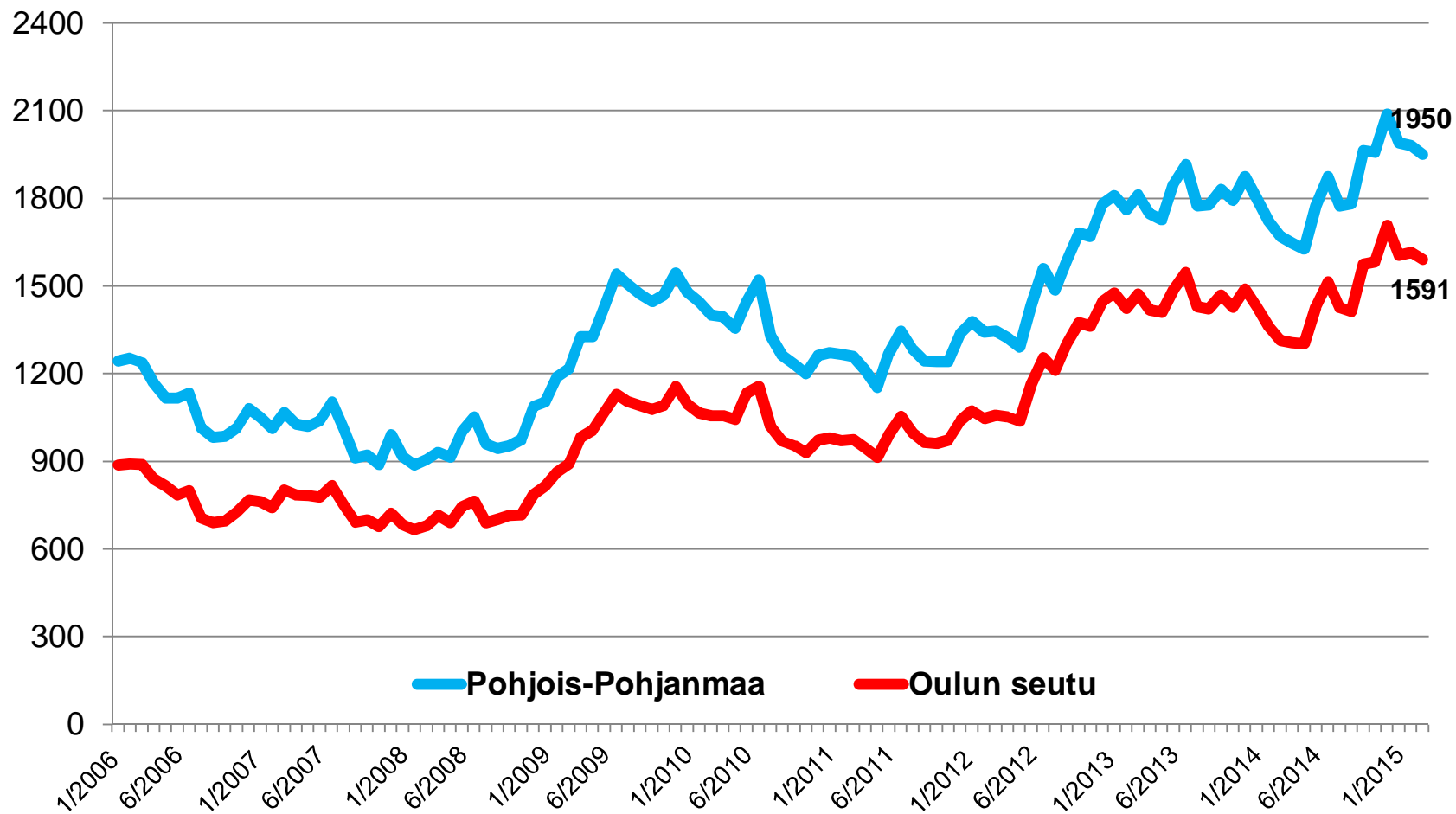
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
261 Elektronisten komponenttien ja piirilevyjen valmistus	24	23	26	29	30	26
262 Tietokoneiden ja niiden oheislaitteiden valmistus	2	2	2	3	4	3
263 Viestintälaitteiden valmistus	19	15	12	13	16	17
264 Viihde-elektroniikan valmistus	1	1	1	1	3	1
268 Tallennevälineiden valmistus
4651 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa	27	24	23	23	20	23
4652 Elektroniikka- ja viestintälaitteiden ja osien tukkukauppa	18	20	19	23	19	21
582 Ohjelmistojen kustantaminen**	17	20	14	16	13	14
61 Televiestintä	27	28	21	22	27	42
62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	301	299	316	327	339	375
631 Tietojenkäsittely, palvelintila; verkkoportaalit	23	26	24	24	24	29
951 Tietokoneiden ja viestintälaitteiden korjaus	24	24	24	17	18	21
Yhteensä	483	482	482	498	513	572

* **HUOM!** ICT-sektori määritellään tässä taulukossa suppeasti

** sis. tietokonepelit

ICT-työttömät Pohjois-Pohjanmaalla ja Oulun seudulla 2006-2015 – sis. johtajat, asiantuntijat ja perustyöntekijät

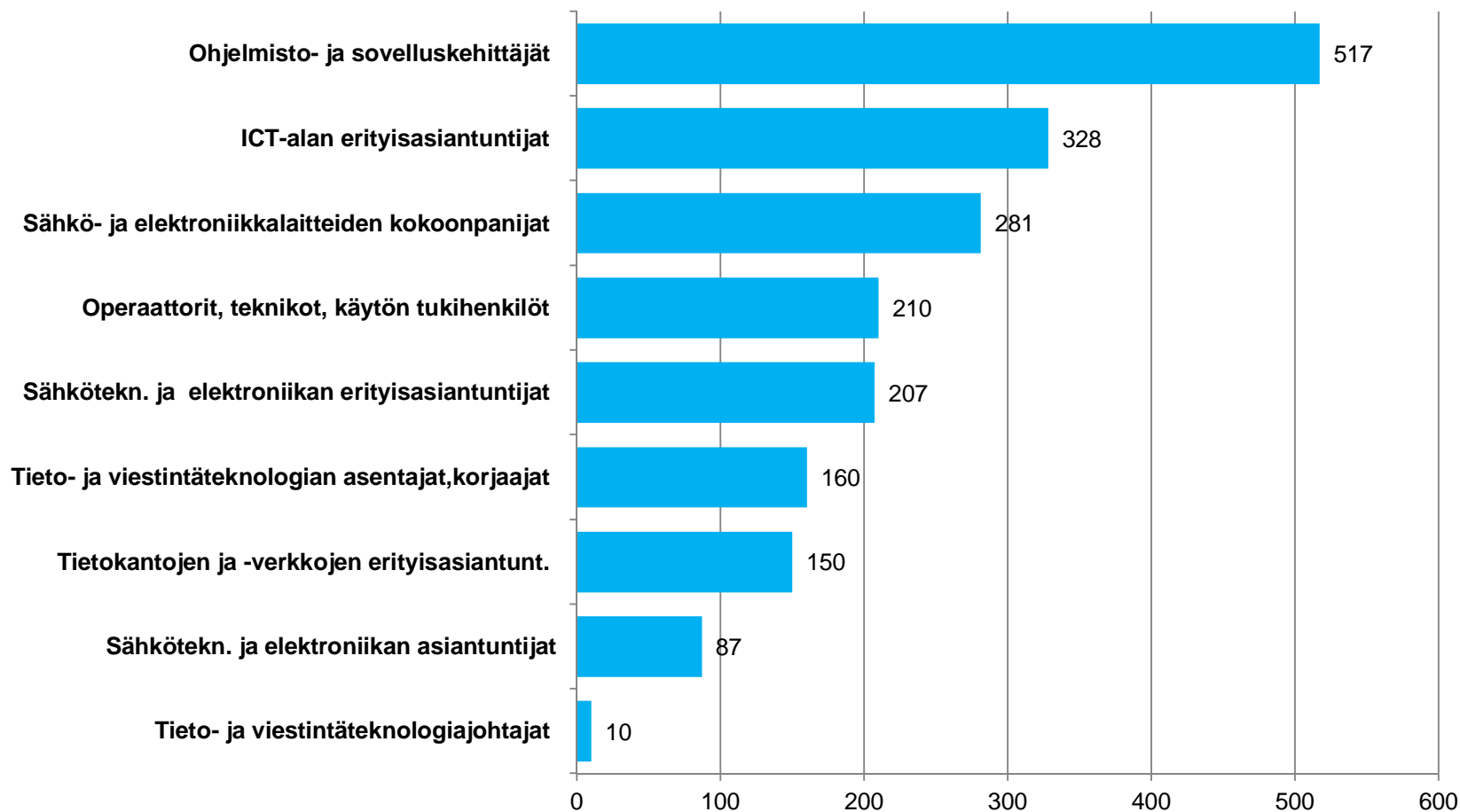

ICT-työttömät Pohjois-Pohjanmaalla maaliskuisin 2011 – 2015 - sis. johtajat, asiantuntijat ja perustyöntekijät

	3/2011	3/2012	3/2013	3/2014	3/2015	Muutos 14-15
Tieto- ja viestintäteknologiajohtajat	0	0	0	0	10	10
Sähkötekn. ja elektroniikan erityisasiantuntijat	123	116	207	203	207	4
ICT-alan erityisasiantuntijat	172	202	278	220	328	108
Ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät	228	253	423	378	517	139
Tietokantojen ja -verkkojen erityisasiantunt.	130	134	165	167	150	-17
Sähkötekn. ja elektroniikan asiantuntijat	80	73	94	94	87	-7
Operaattorit, teknikot, käytön tukihenkilöt	117	140	183	173	210	37
Tieto- ja viestintäteknologian asentajat, korjaajat	121	129	164	166	160	-6
Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat	289	299	299	270	281	11
Yhteensä	1260	1346	1813	1671	1950	279

ICT-työttömät Pohjois-Pohjanmaalla maaliskuussa 2015 - sis. johtajat, asiantuntijat ja perustyöntekijät

ICT-työttömät Pohjois-Pohjanmaalla ja Oulun seudulla maaliskuussa 2015 – sis. Johtajat, asiantunt. ja perustyöntekijät

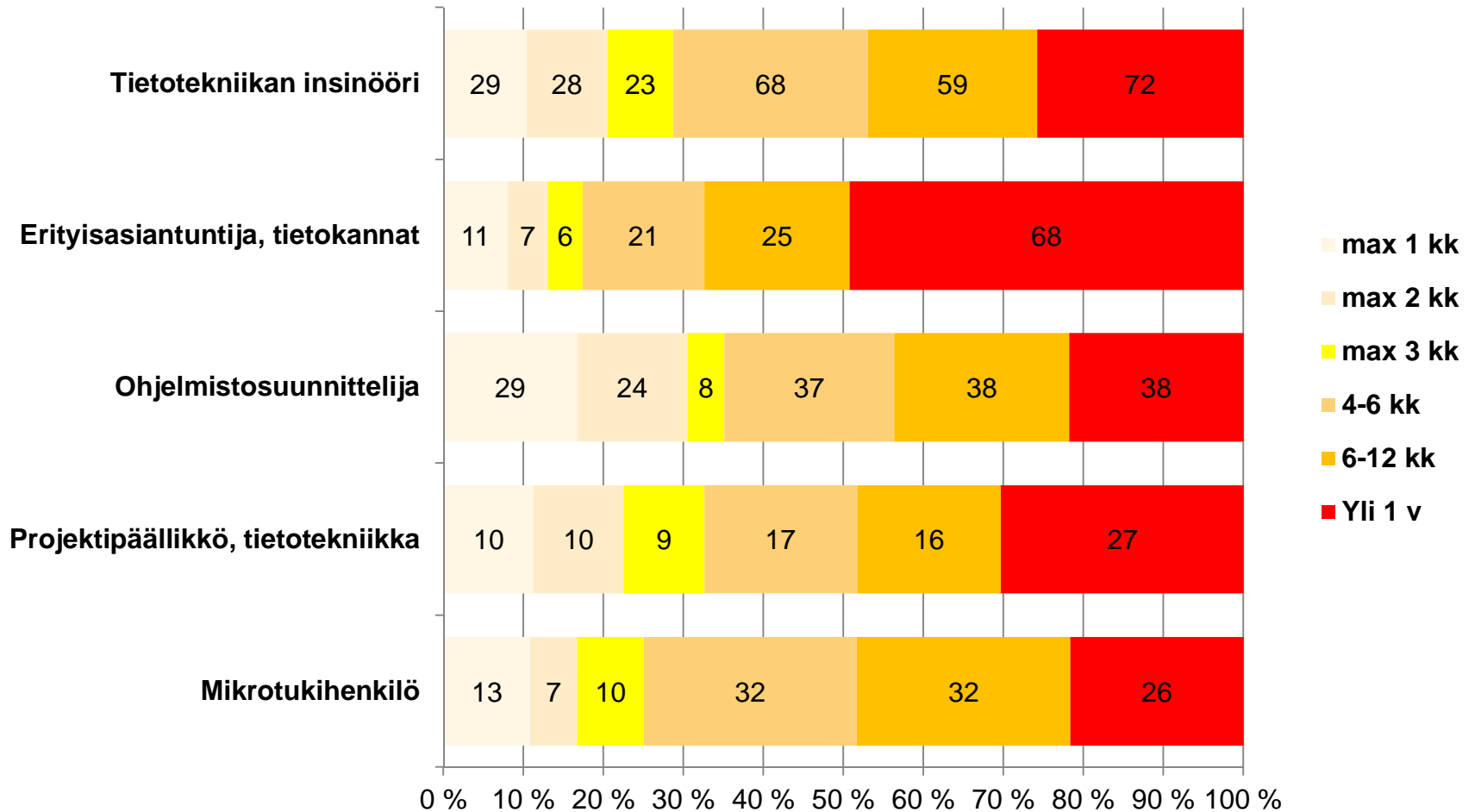
	Pohjois-Pohjanmaa	Oulun seutu
1330 Tieto- ja viestintäteknologiajohtajat	10	9
2151 Sähkötekniikan erityisasiantuntijat	80	60
2152 Elektroniikan erityisasiantuntijat	127	121
2153 ICT-alan erityisasiantuntijat	328	273
2511 Sovellusarkkitehdit	155	136
2512 Sovellussuunnittelijat	255	220
2513 Web- ja multimediatekijät	21	16
2514 Sovellusohjelmoijat	66	53
2519 Muut ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät	20	19
2521 Tietokantasuunnittelijat ja -vastaavat	138	107
2522 Tietojärjestelmien ylläpitäjät	5	4
2523 Tietoverkkojen erityisasiantuntijat	2	2
2529 Muut tietokanta-, tietoverkkojen erityisasiantunt.	5	4
3113 Sähkötekniikan asiantuntijat	28	20
3114 Elektroniikan asiantuntijat	59	48
3511 Käytön operaattorit	13	13
3512 Käytön tukihenkilöt	193	143
3513 Tietoverkkoteknikot	2	2
3514 Webmasterit ja -tekniikot	2	1
7422 Tieto- ja viestintäteknologian asentajat, korjaajat	160	114
8212 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat	281	226
Yhteensä	1950	1591

- ICT-työttömien määrä on noussut erityisesti vuodesta 2012 lähtien. Esitetyn ammattiryhmämäärityksen perusteella maakunnassa oli maaliskuussa 2015 noin **2000 ICT-työtöntä**, heistä **n. 1500 Oulun seudulla**. Luvut sisältävät johtajat, asiantuntijat ja perustyöntekijät.
- **80 % työttömistä työnhakijoista on joko johtaja- ja asiantuntijatason ammattilaisia** – valtaosa heistä asuu Oulun seudulla.
- Vuoden takaisesta ICT-työttömien määrä on **kasvanut noin 300 hengellä**.
- Määrällisesti suurimmat kasvuryhmät ovat tietotekniikan insinöörit ja ohjelmistosuunnittelijat. Viimeisen puolen vuoden aikana tieto- ja viestintäteknologian johtajia on ilmoittautunut työttömiksi työnhakijoiksi.
- Vuoden takaisesta työttömyys on hieman hellittänyt tietokantojen erityisasiantuntijoilla.

Työttömyyden kesto määrällisesti suurimmissa ammattiryhmissä Pohjois-Pohjanmaalla 3 / 2015

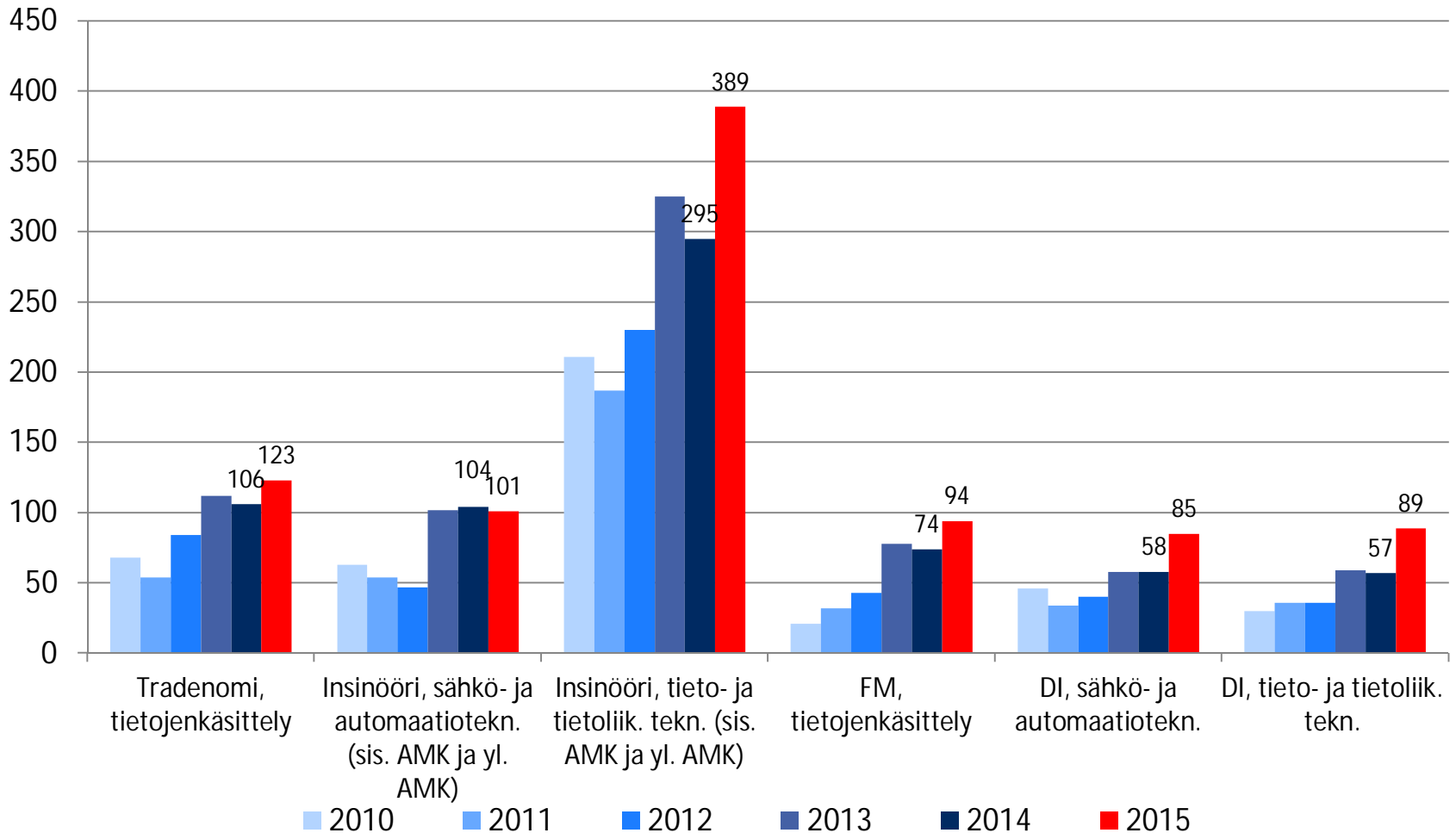

- Useimmissa ammattiryhmissä vajaalla puolella työnhakijoista työttömyys on kestänyt yli 3 kuukautta mutta alle vuoden.
- Useimmissa ammattiryhmissä pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden) määrä on noin 20-30 prosenttia työnhakijajoukosta.
- Tietokantojen erityisasiantuntijoissa puolet työttömistä on ollut yhtäjaksoisesti vailla työtä jo yli vuoden.

Korkeakoulututuneet ICT-työttömät Pohjois-Pohjanmaalla maaliskuussa 2010-2015

- Korkeakoulututtaneiden työttömyys lisääntyi hyppäksenomaisesti vuosien 2012-2013 välillä.
- ICT-alaan suoraan liittyvän korkeakoulututkinnon suorittaneita työttömiä oli Pohjois-Pohjanmaalla maaliskuussa 2015 yhteensä noin 900 henkeä. Lisäystä vuoden takaiseen oli noin 200 työtöntä työnhakijaa.
- Sähkö- ja automaatiotekniikan insinöörejä lukuunottamatta kaikissa muissa koulutusluokissa työttömyys on kasvanut vuosien 2014-2015 välillä.
- Määrällisesti eniten työttömänä oli tieto- ja tietoliikennetekniikan insinöörejä, n. 400.

Pohjois-Pohjanmaan ammattibarometri 1 / 2015

PULAA

Erityisopettajat
Farmaseutit
Keittiöpäälliköt
Kuulontutkijat ja puheterapeutit

* Myyntiedustajat
Opinto-ohjaajat ja muut opetuksen erityisasiant.
Psykologit
* Puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjät

Toimisto- ja laitossiivoajat ym.
Ylihoitajat ja osastonhoitajat
Yliääkärit ja erikoislääkärit

YLITARJONTAA

Ammatillisen koulutuksen opettajat
Avustavat keittiötyöntekijät
Biologit, kasvi- ja eläintiet. ym. erityisasiant.
Elektr. - ja autom.laitteiden asentajat, korjaajat
Elektroniikan asiantuntijat ←
Elektroniikan erityisasiantuntijat
Graafiset ja multim mediasuunnittelijat ←
Huonekalupuusepät ym.
ICT-alan erityisasiantuntijat ←
Johdon sihteerit ja osastosihteerit
Kampaajat ja parturit
Kemistit
Kirjastonhoitajat, informaattikot ym.
Kirjastotyöntekijät
Kiviesmiehet ja rakennuspuusepät
Koneenasettajat ja koneistajat
Konepuusepät
Konetekniikan erityisasiantuntijat
Kosmetologit ym.
Koulunkäyntiavustajat
Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat

Kuvataiteilijat
Käytön tukihenkilöt
Kääntäjät, tulkit ja muut kielitieteilijät
Laborantit ym.
Lastenhoitotyöntekijät
Liha- ja lypsykarjan, kotieläinten kasvattajat
Lukion ja peruskoulun yläluokkien opettajat
Lähihoitajat
Maa- ja vesirakentamisen erityisasiantuntijat
Maa-, metsä- ja kalatalouden erityisasiantuntijat
Maatalous-, teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat
Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat
Matkatoimistovirkailijat
Metsurit ja metsätyöntekijät
Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat
Muut luokitt. toimisto- ja asiakaspalvelutyöntek.
Myyjät
Ohutlevysepät
Painopinnanvalmistajat
Pankki- ym. toimihenkilöt
Peruskoulun alaluokkien opettajat

Postinkantajat ja -lajittelijat
Putkiasentajat
Puu- ja sahatavaran prosessityöntekijät
Puunjalost. ja kemian prosessitekn. erityisasiant.
Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.
Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym.
Sovellusarkkitehdit ←
Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat
Talonrakentajat
Tekniset piirtäjät
Tieto- ja viestintäteknologian asentajat, korjaajat ←
Tietokantasuunnittelijat ja -vastaavat ←
Tuote- ja vaatesuunnittelijat
Vaatturit, pukuompelijat, turkkurit, hatuntekijät
Valokuvaajat
Vartijat
Yhteiskunta- ja kulttuuritutkijat
* Yleissihteerit
Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opettajat

- Taantuman pitkittyminen lisää ammattiryhmiä, joista on ylitarjontaa (paljon työttömiä, vähän avoimia tai avautuvia työpaikkoja).
- ICT-aloilla on ylitarjontaa niin asiantuntija-ammateissa kuin perustyöntekijäryhmissäkin.
- ICT-sektorin asiantuntijatehtävät keskittyvät vahvasti Oulun seudulle, joka toisaalta on merkittävä työpaikkakeskittymä (potentiaali työllistyä), mutta jossa myös on paljon vapaata työvoimaa (työttömien reservi kilpailemassa avautuvista työpaikoista) ja kouluista valmistuu jatkuvasti vuosittain uusia kykyjä (vastavalmistuneiden virta kilpailemassa avautuvista työpaikoista).

Lopuksi

- Koko informaatiosektorin (sis. myös media-alat) suhteellinen osuus Oulun seudun työpaikoista on ollut noin 12 prosenttia ja maamme seutuvertailussa vastaavaan yltää vain Helsingin seutu.
- Vuonna 2008 ICT-yritykset työllistivät maakunnassa lähes 13 000 työntekijää, vuonna 2012 enää n. 10 500 henkeä. Tämän jälkeen on toteutunut vielä lukuisia irtisanomisia, joten tämän hetkinen yrityshenkilöstön määrä on arviolta noin 10 000 työllistä.
- Huolimatta lisääntyneestä työttömyydestä on positiivistakin virettä havaittavissa: uusia työpaikkoja avautuu, alueelle syntyy kasvuhakuisia yrityksiä, hanketoiminnan avulla ICT:tä kehitetään uusille toimialoille ja alueelle on etabloitunut uusia työllistäjiä.
- Tulevina kuukausina Broadcomin ja Microsoftin irtisanomiset todennäköisesti lisäävät ICT-työttömien määrää.